

Bot

maar ik hecht er sterk aan dat er gemonitord wordt. Ik heb al uiteengezet dat wij Cyprus niet kunnen dwingen om een schip te sturen om Turkije te testen. Op het ogenblik komen er al Cypriotische goederen zonder enige belemmering Turkije binnen, dus Turkije past onderdelen van de douane-unie kennelijk al toe, hoe dan ook. Maar ik vind het wel belangrijk om het andere element ook overeind te houden. Met andere woorden, als het leven gewoon doorgaat, vind ik het belangrijk om in 2006 te monitoren hoe het gaat met de toepassing van de douane-unie. Het een sluit het ander niet uit.

De heer **Rouvoet** (ChristenUnie): Prachtig, vooral ook monitoren in 2006, zou ik willen zeggen. Als de minister een aanscherping van de Nederlandse positie door een motie van de Tweede Kamer beschouwt als ondersteuning van het beleid, kan hij nog heel wat ondersteunende moties verwachten, ook van mijn fractie.

Minister **Bot**: Dank u, mijnheer Rouvoet.

Ik wil aanvaarding van de motie van de heer Herben ontraden om de eenvoudige reden dat wij vanaf 1963, sinds de sluiting van het Associatieakkoord, tot eergisteren heel duidelijk zijn geweest over het doel. Te zelfde tijd hebben wij twee duidelijke reserves ingebouwd. De ene reserve vloeit voort uit het vierde criterium van Kopenhagen: de absorptiecapaciteit van de Europese Unie. Als in de onderhandelingen blijkt dat de last voor de Europese Unie te zwaar wordt, kunnen wij een ander modus gaan uitwerken. De tweede reserve is het zogenaamde open ended character dat er duidelijk in staat. Het geeft heel duidelijk aan dat al wandelende over de weg van de onderhandelingen, de Europese Unie met Turkije samen kan besluiten om een andere koers te varen. Nogmaals, er zijn twee duidelijke garanties, twee mogelijkheden en twee tijdstippen in het proces waarop wij kunnen zeggen dat het ons niet bevalt en dat wij iets anders willen.

Dat is echter iets anders dan te bepleiten dat deze optie heel specifiek wordt opgenomen. Het riekt enigszins naar kwade trouw als wij aan het begin van de onderhandelingen al indiceren dat er ook een andere optie bekeken wordt. De Kamer wordt regelmatig ingelicht over de onderhandelingen die tussen de tien en de vijftien jaar gaan duren. Wij hebben dus alle tijd. Op een later tijdstip kunnen wij hierop ongetwijfeld terugkomen, maar het is nu niet het moment om dit in het mandaat op te nemen.

De heer **Herben** (LPF): Het bieden van een bevoorrecht partnerschap wil ik niet bepaald zien als een desavouering van Turkije, integendeel.

Zonder het debat over de Turkse uitbreiding te willen overdoen, stoort het mij dat de minister steeds verwijst naar 1963. Is hij zich ervan bewust dat in 1963 de Europese Unie niet bestond, het was toen de Europese Economische Gemeenschap?

Minister **Bot**: U bent zich er ook van bewust, mijnheer Herben, dat in december 2002 de Europese Unie klip en klaar heeft gezegd dat zij voor Turkije de mogelijkheid opende voor toetreding en niets anders? Ik ben daar zelf bij geweest, zij het in een andere capaciteit. Ik ben het roerend met u eens dat er een hele evolutie heeft plaatsgevonden. Ik heb 1963 genoemd omdat wij bij zo veel gelegenheden herhaald hebben wat wij toen in het

voorzicht hebben gesteld. Ik acht het niet juist om een halve seconde voor twaalf met deze optie te komen. Ik herhaal dat ik om deze reden aanvaarding van de motie wil ontraden.

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De **voorzitter**: Zoals eerder was aangekondigd, zullen wij nu direct stemmen over de bij het debat van zo-even ingediende moties.

Aan de orde zijn de **stemmingen** over moties, ingediend bij het debat over de **Raad algemene zaken en externe betrekkingen (Razeb)**, te weten:

- de motie-Van Baalen c.s. over de opschorting van de toetredingsonderhandelingen van de EU met Turkije (21501-02, nr. 640);
- de motie-Herben over de mogelijkheid van een speciaal partnerschap en de opnamecapaciteit van de EU (21501-02, nr. 641).

De **voorzitter**: Ik deel mede dat de heren Lazrak en Nawijn niet aanwezig zijn bij de stemmingen.

In stemming komt de motie-Van Baalen c.s. (21501-02, nr. 640).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, D66, de VVD, het CDA, de ChristenUnie en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Herben (21501-02, nr. 641).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de ChristenUnie, de SGP en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

De vergadering wordt van 19.33 uur tot 20.30 uur geschorst.

Voorzitter: De Pater-van der Meer

Aan de orde is de behandeling van:

- **de brief van het Presidium over de nationale Europadiscussie (30257).**

De **voorzitter**: Ik heet de voorzitter van het Presidium en de griffier hartelijk welkom in vak-K.

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Timmermans** (PvdA): Voorzitter. Zoals wij allen weten, heeft de Kamer het initiatief genomen tot het houden van een referendum over de Europese grondwet. Met gepaste fierheid memoreer ik dat dit initiatief was gebaseerd op de motie-Timmermans. Vervolgens heeft de Kamer – een gezamenlijk initiatief van GroenLinks,